

Gerçek Kişilerce Mevzuata Aykırı Olarak Düzenlenen Yardım Amaçlı Eşya Piyangoları

İdaremize yapılan çeşitli başvuru, ihbar ve şikayetlerden ilgili mevzuat gereğince İdaremizden izin alınmadığı halde, bazı gerçek kişilerce mülki amirliklerden alınan yardım toplama izinlerine istinaden yardım amaçlı eşya piyangosu düzenlendiği, bu nevi izinsiz/yasa dışı uygulamalar kapsamında ev, arsa, otomobil, beyaz eşya, telefon vs. ürünlerin ikramiye olarak dağıtılacağı ilan edildiği ve fiziki ve/veya elektronik ortamda bilet satışı yapıldığı anlaşılmaktadır.

İdaremizce, görev alanımıza giren suçların işlenip işlenmediği izlenmekte ve ilgili mevzuat gereğince icap eden idari, hukuki ve cezai tedbirler alınmaktadır.

Vatandaşlarımızın, herhangi bir mağduriyet yaşamamaları bakımından, konuyla ilgili olarak aşağıdaki bilgilendirme ve açıklamanın yapılması gerekmiştir:

Bilindiği üzere, 4/4/1988 tarihli ve 320 sayılı Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 41 inci maddesi uyarınca; doğrudan veya bir mal ve hizmetin satışı nedeniyle, bedelli ya da bedelsiz, bilet, kupon, iştirak numarası veya her ne şekilde olursa olsun katılım hakkı verilerek karşılığı nakit olmayan her türlü eşya ve benzeri piyango ve çekiliş tertip edilebilmesi için İdaremizden izin alınması zorunludur.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 285/1-e maddesi ile karşılığı nakit olmayan her türlü eşya ve benzeri piyangoların tertiplenmesine izin vermek, bunları izlemek ve denetlemek, bu hususlara ait esasları belirlemek görevi İdaremize verilmiştir.

Karşılığı nakit olmayan piyango ve çekilişlere ilişkin esaslar, Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Karşılığı Nakit Olmayan Piyangolar ve Çekilişler Hakkında Yönetmelik ile düzenlenmiştir.

Bu konudaki iş ve işlemler, İdaremiz Bahisler ve Oyunlar Daire Başkanlığı tarafından yürütülmekte olup, bu kapsamda İdaremize yapılan başvurular incelenmekte, ilgili mevzuata uygun başvurulara izin verilmekte, kapsama girmeyenlere uygun görüş verilmekte, mevzuata aykırı veya uygulanabilir olmayan uygulamalara ise izin verilmemektedir.

Ayrıca, İdaremizce izin verilen uygulamalar izlenmekte, bir yandan kampanyalara güvence sağlanmakta, diğer yandan tüketici ve iştirakçilerin hak ve menfaatlerinin korunması için gerekli tedbirler alınmaktadır.

Yardım amaçlı piyango, 23/6/1983 tarih ve 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu kapsamında bilet, kupon ve benzerlerinin bir bedel karşılığı satılması suretiyle düzenlenen piyangoları ifade etmektedir.

2860 sayılı Kanun uyarınca, piyango düzenleyeceklerin, öncelikle yetkili mülki amirlikten gerekli izni almaları icap etmektedir. Eşya piyangosu düzenleyerek yardım toplanması hali hariç, diğer yardım toplama şekillerinde İdaremizden izin alınmasına gerek bulunmamakta olup, yetkili mülki amirlikten izin alınması yeterlidir.

Ancak, yardım toplama izni ile eşya piyangosu düzenleme izni aynı şey değildir. 2860 sayılı Kanununun 5 inci maddesinde yardım toplama şekilleri; makbuzla, belirli yerlere kutu koyarak, bankalarda hesap açtırarak, yardım pulu çıkararak, **eşya piyangosu düzenleyerek**, kültürel gösteriler ve sergiler yoluyla, spor gösterileri, gezi ve eğlenceler düzenlemek veya bilgileri otomatik ya da elektronik olarak işleme tâbi tutmuş sistemler kullanmak suretiyle yardım toplamak şeklinde sayılmıştır.

Yardım toplama faaliyetlerinde, yardım toplama şekillerinden bir veya birkaçı kullanılabilirse de özel/münferit olarak veya diğer yardım toplama şekilleri ile birlikte eşya piyangosu düzenleyerek yardım toplanmasının öngörülmesi halinde, ilgili mevzuat gereğince İdaremizden eşya piyangosu düzenleme izni alınması gerekmektedir.

Buna göre, makbuz karşılığı yardım toplamak üzere yetkili mülki amirliklere başvuran kişi ve kuruluşların başvurularının değerlendirilmesi ve yardım toplanmasına izin verilmesi, izin vermeye yetkili mülki amirliklere aittir, ancak **eşya piyangosu düzenleyerek**

yardım toplanmasının talep edilmesi halinde, yetkili mülki amirlikten alınacak yardım toplama iznine ilave olarak, 320 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Karşılığı Nakit Olmayan Piyangolar ve Çekilişler Hakkında Yönetmelik kapsamında ayrıca İdaremize başvurularak **piyango düzenleme izni alınması zorunluluğu** bulunmaktadır.

Bununla birlikte, Karşılığı Nakit Olmayan Piyangolar ve Çekilişler Hakkında Yönetmelik uyarınca, sadece **ticari faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişiler, kamu kurum ve kuruluşları, dernekler, vakıflar, cemaatler, emeklilik ve yardımlaşma sandıkları, spor kulüpleri, okul aile birlikleri eşya piyangosu düzenleyebilirler.** Bir başka ifadeyle, söz konusu kurum ve kuruluşlar ile ticari faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişiler dışında kalan **gerçek kişilerin eşya piyangosu düzenleyebilmesi mümkün değildir.**

Piyango düzenlenmeksizin (eşya piyangosu), makbuz karşılığı yardım toplanmasının öngörülmesi halinde ise 2860 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelik çerçevesinde mülki amirlikten izin alınması yeterli olup, ayrıca İdaremizden izin alınmasına gerek bulunmamaktadır.

Öte yandan, 320 sayılı KHK'nin 7420 sayılı Kanunla değişik 52 nci maddesinde; mevzuatın ve mevzuatla yetkili kılınan kurum ve kuruluşların verdiği yetki veya izne dayalı olmaksızın her türlü eşya piyangosu tertip etmek üç yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası gerektiren bir suç olarak düzenlenmiştir.

Söz konusu mevzuat gereğince, gerçek ve tüzel kişilerce İdaremizden izin alınmaksızın yasa dışı piyango veya çekiliş tertip edildiğinin tespit edilmesi halinde; İdaremizce, 320 sayılı KHK'nin 41 inci maddesinde öngörülen idari tedbirlerin alınması için yetkili mülki amirliklere bildirim yapılmakta, ayrıca anılan KHK'nin 52 nci maddesi ve ilgili Yönetmelik hükmü gereğince, yetkili Cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmaktadır.

Diğer yandan, İdaremizin görev alanına giren suçların internet ortamında işlendiğinin tespit edilmesi üzerine, her türlü izinsiz eşya piyangosuna (yardım amaçlı düzenlenen eşya piyangoları dahil) ilişkin yayınlar hakkında (internet siteleri, sosyal medya hesapları vs.) 5651 sayılı Kanununun 8/14 maddesi uyarınca erişimin engellenmesi kararı alınarak, uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirilmektedir.

Sonuç olarak, yardım amaçlı eşya piyangosu düzenlenebilmesi için (eşya piyangosu düzenleyerek yardım toplanabilmesi için), İdaremizden izin alınması zorunluluğu bulunmaktadır. **Mülki amirliklerden alınan yardım toplama izni, eşya piyangosu tertibi için tek başına yeterli bulunmamaktadır.**

Bununla birlikte, ilgili mevzuat gereğince, İdaremizce **gerçek kişilerin (ticari faaliyeti bulunanlar hariç) eşya piyangosu düzenlemesine izin verilememektedir. Buna bağlı olarak gerçek kişilerin yardım amaçlı eşya piyangosu düzenleyebilmesi de mümkün değildir.**

Konuyla ilgili olarak idari, mali, hukuki ve cezai yaptırımlarla karşılaşılmaması bakımından ilgili mevzuat hükümlerine titizlikle riayet edilmesi, eşya piyangosu düzenlenmesi ve tereddütlü hususlarla ilgili olarak İdaremiz Bahisler ve Oyunlar Dairesi Başkanlığına başvurulması uygun olacaktır.

Karşılığı nakit olmayan piyango ve çekilişler hakkındaki mevzuat ve açıklamalara İdaremizin internet sitesi üzerinden (<https://www.mpi.gov.tr/lottery>) erişilebilmekte olup, piyango ve çekiliş düzenleme başvuruları **Çekilişevi** adlı platform (<https://www.cekilisevi.gov.tr>) üzerinden elektronik ortamda yapılabilmektedir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü